Fysioterapeutene

Høringssvar fra Norsk Fysioterapeutforbund om utredning av overføring av ordning med byomfattende avtalefysioterapeuter til bydel

Norsk Fysioterapeutforbund viser til høringen i delprosjekt 2: Oppgaveoverføring til bydel – utredning av overføring av byomfattende avtalefysioterapeuter til bydel.

NFF har ingen innvendinger mot at forvaltningsansvaret for de byomfattende avtalehjemlene overføres, men mener det er avgjørende at en ny organisering ivaretar det byomfattende fysioterapitilbudet og pasientenes tilgang til spesialisert fysioterapikompetanse.
NFF viser samtidig til at berørte fysioterapeuter og Oslo kommunens lokale samarbeidsorganer ikke har vært involvert i utredningen, til tross for bestemmelsene om informasjon og samarbeid i forskrift om funksjons- og kvalitetskrav for fysioterapeuter § 4 og Oslo kommunes Regelverk punkt 12. Dette understreker behovet for at den videre prosessen skjer i samarbeid med partene, og at det etableres en omforent avtale som sikrer tydelige og forutsigbare rammer for det byomfattende fysioterapitilbudet i Oslo kommune.

Overføring av forvaltningsansvaret må ikke svekke det byomfattende fysioterapitilbudet
Oslo kommunes fysioterapitjeneste består av ansatte fysioterapeuter og selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter med avtalehjemmel. Avtalehjemlene er som hovedregel knyttet til den enkelte bydel, mens de byomfattende avtalene i dag er organisert sentralt i Helseetaten.

En overføring av byomfattende avtalehjemler til bydelene må ikke svekke pasientenes tilgang til spesialisert fysioterapikompetanse på tvers av bydelsgrensene.

Spesialisert kompetanse må være tilgjengelig for hele Oslos befolkning
Oslo kommune har siden 1994 hatt byomfattende avtaler for fysioterapeuter med spesialkompetanse for å sikre befolkningen tilgang til slik kompetanse på tvers av bydelsgrensene. Ordningen omfattet spesialister i manuellterapi og psykomotorisk fysioterapi. Siden den gang har fysioterapifaget utviklet seg betydelig, og nye spesial- og fagområder har kommet til i takt med befolkningens behov. I dag finnes det fysioterapeuter med byomfattende avtaler som for eksempel har spesialisert seg på nevrologi, barn med psykiske lidelser som trenger psykomotorisk fysioterapi, genitallymfødem, hode-hals lymfødem, palliasjon, onkologi og sårpasienter. Disse fysioterapeutene har opparbeidet en solid spesialkompetanse, og etablert samarbeid med relevante deler av helsevesenet innenfor sine fagområder. De ivaretar pasientgrupper med behov for spesialisert behandling som finnes få steder i Oslo kommune.

Norsk Fysioterapeutforbund mener at Oslo kommune, som en del av sitt sørge-for-ansvar etter helse- og omsorgstjenesteloven, fortsatt må sikre at pasienter i hele Oslo kommune har tilgang til nødvendig spesialisert fysioterapikompetanse. Medisinske fremskritt gjør at flere lever med langvarige følger, komplikasjoner eller funksjonsnedsettelser etter alvorlig sykdom. Det er verken nødvendig eller realistisk at hver bydel bygger opp all spesialkompetanse selv. En streng praktisering av bydelsgrenser svekker etablerte pasienttilbud, faglige nettverk og utnyttelsen av spisskompetanse. De

mest sårbare pasientene blir hardest rammet og har samtidig minst overskudd til å håndtere avslag, terapeutbytter og avbrudd i oppfølgingen.

Et byomfattende fysioterapitilbud sikrer at spesialkompetansen er tilgjengelig for pasienter fra hele kommunen.

Mangelfull vurdering av kost-nytte og økonomiske konsekvenser
NFF mener at vurderingen av kost-nytte og økonomiske konsekvenser fremstår som mangelfull og i for stor grad bygger på udokumenterte forutsetninger. Det er etter vårt syn ikke grunnlag for å konkludere med at overføringen «mest sannsynlig» ikke vil få større negative kvalitative konsekvenser, eller at det ikke foreligger økonomisk risiko, når konsekvensene for pasienttilbudet og den spesialiserte fysioterapikompetansen ikke er utredet.

Dersom kommunen velger å ikke videreføre eller lyse ut ledige hjemler, kan konsekvensen være at pasienter mister tilgang til etablert spesialisert fysioterapikompetanse og behandlingstilbud som i dag dekker behov på tvers av bydelsgrenser. Det må også tas hensyn til at avtalefysioterapeutene er selvstendig næringsdrivende som er avhengige av forutsigbare og økonomisk bærekraftige rammevilkår. Dersom antallet driftstilskudd ved et institutt reduseres, kan dette endre det økonomiske grunnlaget for driften og få konsekvenser for instituttenes mulighet til å opprettholde et faglig sterkt og stabilt behandlingstilbud. Dette kan både redusere kvaliteten og tilgjengeligheten i fysioterapitilbudet og føre til at pasientenes behov må ivaretas av andre deler av helse- og omsorgstjenesten. En slik utvikling kan igjen medføre økte kostnader andre steder i tjenesten.

En reell kost-nytte-vurdering må omfatte både konsekvensene for pasienttilbudet og de samlede økonomiske konsekvensene for kommunens helsetjenester**.** NFF mener derfor at det ikke er tilstrekkelig grunnlag for å konkludere med at overføringen er uten økonomisk risiko eller negative konsekvenser for pasienttilbudet.

Konklusjon og anbefaling
NFF mener at dagens byomfattende fysioterapitilbud bør videreføres inntil det er tilstrekkelig utredet hvordan pasientenes behov for spesialisert fysioterapikompetanse skal ivaretas i en ny organisering. Før en eventuell overføring gjennomføres, må det etableres en omforent avtale mellom partene som sikrer fysioterapitilbudet i hele Oslo kommune, forutsigbare rammer for avtalefysioterapeutene og en finansieringsmodell som gir kommunen økonomiske insentiver til å videreføre hjemler.

Spørsmål til høringssvaret kan rettes til Jens Fredrik Aas, regionleder Osloområdet. E-post: jens.fredrik.aas@fysio.no Telefon 414 25 150.

Med vennlig hilsen

Norsk Fysioterapeutforbund